

Czwartek, 15 grudnia 2022 r.

P9_TA(2022)0447

Sprawa obrońcy praw człowieka Abdulhadiego Al-Khawaji w Bahrajnie**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie obrońcy praw człowieka Abdulhadiego al-Chawadży w Bahrajnie (2022/2994(RSP))**

(2023/C 177/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Bahrajnu,
 - uwzględniając sprawozdanie Bahrajńskiej Niezależnej Komisji Śledczej (BICI) z listopada 2011 r.,
 - uwzględniając oświadczenie specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. obrońców praw człowieka z 22 września 2022 r. w sprawie uwięzionego obrońcy praw człowieka Abdulhadiego al-Chawadży,
 - uwzględniając wystąpienie Danii podczas 51. sesji Rady Praw Człowieka, w którym wezwano do uwolnienia obrońcy praw człowieka Abdulhadiego al-Chawadży, a także uwzględniając niedawne oświadczenia duńskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w szczególności z 29 września 2022 r. i z 7 listopada 2022 r.,
 - uwzględniając umowę o stowarzyszeniu między UE a Bahrajnem z 10 lutego 2022 r.,
 - uwzględniając wspólny komunikat Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji z 18 maja 2022 r. w sprawie partnerstwa strategicznego z Zatoką Perską (JOIN(2022)0013) oraz konkluzje Rady w tej sprawie z 20 czerwca 2022 r.,
 - uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej w sprawie obrońców praw człowieka, w sprawie kary śmierci, w sprawie tortur, w sprawie wolności wypowiedzi, w sprawie dialogu z państwami trzecimi na temat praw człowieka oraz w sprawie wolności wypowiedzi w internecie i poza nim,
 - uwzględniając powszechny okresowy przegląd praw człowieka w Bahrajnie z 7 listopada 2022 r.,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (wersja przekształcona) („rozporządzenie w sprawie produktów podwójnego zastosowania”⁽¹⁾), a także poprzednie wersje przekształcone, w szczególności rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1232/2011 z 16 listopada 2011 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania⁽²⁾,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, a także Arabską kartę praw człowieka, które to akty Bahrajn ratyfikował,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając art. 144 ust. 5 i art. 132 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że obrońca praw człowieka Abdulhadi al-Chawadża, obywatel Bahrajnu i Danii, współzałożyciel Bahrajńskiego Centrum Praw Człowieka i Centrum ds. Praw Człowieka w Państwach Zatoki Perskiej oraz laureat Nagrody im. Martina Ennalsa w 2022 r., odbywa obecnie 11. rok kary dożywocia za przywództwo w protestach podczas powstania ludowego w Bahrajnie w 2011 r., w których domagano się reform demokratycznych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 206 z 11.6.2021, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 26.

Czwartek, 15 grudnia 2022 r.

- B. mając na uwadze, że po aresztowaniu Abdulhadi al-Chawadża był bity i torturowany oraz że skazano go w nierzetelnym procesie, niezgodnym z bahrajńskim prawem karnym i z międzynarodowymi minimalnymi standardami rzetelnego procesu sądowego; mając na uwadze, że Abdulhadi al-Chawadża został skazany na podstawie sfałszowanych zarzutów dotyczących „finansowania działań terrorystycznych w celu obalenia rządu i udziału w tych działaniach, a także szpiegostwa na rzecz obcego państwa”;
- C. mając na uwadze, że w lipcu 2012 r. Grupa Robocza ONZ ds. Arbitralnych Zatrzymań stwierdziła, że zatrzymanie Abdulhadiego al-Chawadży było arbitralne, gdyż jego powodem było korzystanie przez niego z podstawowych praw do wolności słowa, pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się, oraz wezwała do jego uwolnienia;
- D. mając na uwadze, że Abdulhadiemu al-Chawadży grożą ponowne szykany sądowe w postaci szeregu dodatkowych, odrębnych procesów; mając na uwadze, że 28 listopada 2022 r. drugi sąd karny niższej instancji w Bahrajnie skazał Abdulhadiego al-Chawadżę na podstawie dodatkowych zarzutów karnych, dotyczących rzekomego zniszczenia krzesła w więzieniu i słownego znieważenia funkcjonariusza policji, który nie pozwolił mu zatelefonować do rodziny; mając na uwadze, że Abdulhadi al-Chawadża został pozbawiony prawa do udziału w rozprawie sądowej i prawa do korzystania z pomocy obrońcy, mimo że prezes drugiego sądu karnego niższej instancji wydał postanowienie nakazujące sekretarzowi generalnemu dyrekcji generalnej ds. resocjalizacji i rehabilitacji, by zezwolił oskarżonemu na wyznaczenie pełnomocnika procesowego; mając na uwadze, że naruszyło to prawo tego obrońcy praw człowieka do rzetelnego procesu sądowego i adwokata;
- E. mając na uwadze, że Abdulhadi al-Chawadża jest obywatelem Królestwa Danii i że od 2011 r. pod przymusem przebywa z dala od rodziny;
- F. mając na uwadze, że w bezpośredniej konsekwencji uwięzienia, tortur i pozbawienia dostępu do opieki medycznej Abdulhadi al-Chawadża cierpi na liczne przewlekłe i pogłębiające się problemy zdrowotne, w tym dotkliwy ból kręgosłupa i zaburzenia widzenia, oraz że potrzebuje pilnej pomocy medycznej; mając na uwadze, że liczne strajki głodowe, które Abdulhadi al-Chawadża podjął w proteście przeciwko złemu traktowaniu, pogorszyły jego stan zdrowia; mając na uwadze, że władze więzienne odmawiają mu odpowiedniego leczenia;
- G. mając na uwadze, że postawienie tych nowych zarzutów zbiegło się w czasie z szerokim nagłośnieniem sprawy Abdulhadiego al-Chawadży na szczeblu zarówno ONZ, jak i UE – poruszono ją między innymi we wrześniu 2022 r. w sprawozdaniu rocznym sekretarza generalnego ONZ dotyczącym represji, w październiku 2022 r. w ramach dialogu UE–Bahrajn na temat praw człowieka i w listopadzie 2022 r. w ramach przeprowadzonego przez ONZ powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka w Bahrajnie; mając na uwadze, że od ponad dziesięciu lat rząd duński wykorzystuje dyplomację prywatną w kontaktach z rządem Bahrajnu, aby doprowadzić do uwolnienia Abdulhadiego al-Chawadży, jednak nie przynosi to rezultatu;
- H. mając na uwadze, że rząd Bahrajnu wciąż bezwzględnie tłumi prawa do wolności słowa, zrzeszania się i pokojowych zgromadzeń; mając na uwadze, że obrońcy praw człowieka, prawnicy, dziennikarze i działacze polityczni są bezwzględnie ścigani i doświadczają aresztowań, gróźb więzienia lub tortur, zastraszania, zakazów podróżowania i pozbawiania obywatelstwa; mając na uwadze, że władze Bahrajnu aresztowały, zatrzymały, przesłuchiwały i ścigały obrońców praw człowieka i działaczy politycznych;
- I. mając na uwadze, że Abdulhadi al-Chawadża jest jednym z kilku obrońców praw człowieka arbitralnie i długotrwale więzionych w Bahrajnie; mając na uwadze, że wśród innych więźniów politycznych obecnie przetrzymywanych w Bahrajnie znajdują się wybitni przywódcy opozycji politycznej, działacze, blogerzy i obrońcy praw człowieka skazani na karę dożywotniego więzienia za udział w prodemokratycznych protestach w 2011 r.; mając na uwadze, że obrońca praw człowieka Nadzi Fatil został aresztowany w maju 2013 r. i skazany na 15 lat więzienia w maju 2014 r.; mając na uwadze, że Nadzi Fatil był torturowany, przetrzymywany w areszcie bez prawa kontaktu, pozbawiany możliwości rozmów telefonicznych i wizyt członków rodziny oraz prawnika, a także przetrzymywany w izolacji; mając na uwadze, że obrońca praw człowieka dr Abduldżalil al-Sinkis został aresztowany w sierpniu 2010 r., zwolniony na krótko na 21 dni między lutym a marcem 2011 r., ponownie aresztowany 17 marca 2011 r. i skazany na karę dożywotniego więzienia w czerwcu 2011 r.; mając na uwadze, że bahrajńscy obrońcy praw człowieka i członkowie ich rodzin są nękanymi, zastraszani i ścigani; mając na uwadze, że niektórzy z nich wyemigrowali, a wielu arbitralnie pozbawiono obywatelstwa; mając na uwadze, że Nabil Radżab, jeden z najbardziej znanych bahrajńskich obrońców praw człowieka, został 9 czerwca 2020 r. zwolniony z więzienia i ma odbyć pozostałą część pięcioletniego wyroku na mocy ustawy o karach alternatywnych;

Czwartek, 15 grudnia 2022 r.

- J. mając na uwadze, że według doniesień władze Bahrajnu nasiliły represje za działalność w mediach internetowych i społecznościowych oraz ścigały krytyków za pokojowe wyrażanie poglądów; mając na uwadze, że według doniesień wykorzystano pandemię COVID-19 jako pretekst do dalszego ograniczania wolności wypowiedzi w królestwie;
- K. mając na uwadze, że obecnie 26 osób oczekuje na wykonanie wyroku śmierci w Bahrajnie, a wszystkie są bezpośrednio zagrożone egzekucją, wyczerpawszy wszelkie środki odwoławcze;
- L. mając na uwadze, że według dziennika Guardian i Amnesty International inwigilacja cyfrowa w Bahrajnie znacznie nasiliła się w ostatnich latach dzięki przechwytywaniu wiadomości tekstowych, głębokiej inspekcji pakietów, inwigilacji mediów społecznościowych i stosowaniu oprogramowania Pegasus grupy NSO; mając na uwadze, że technologie przechwytywania dostarczyły władzom Bahrajnu m.in. przedsiębiorstwa europejskie; mając na uwadze, że Bahrajn wykorzystuje technologię inwigilacji do przechwytywania komunikacji obrońców praw człowieka, co prowadzi do ich aresztowania;
- M. mając na uwadze, że podczas przeglądu rozporządzenia (WE) nr 428/2009 w 2011 r. przyjęto środki kontroli wywozu technologii inwigilacji; mając na uwadze, że w 2021 r. przekształcono to rozporządzenie, aby jeszcze bardziej wzmocnić te środki;
- N. mając na uwadze, że 27 października 2022 r. w Manamie odbyła się szósta runda dialogu dotyczącego praw człowieka między Unią Europejską a Bahrajnem; mając na uwadze, że dialog dotyczący praw człowieka obejmuje szeroki zakres tematów, takich jak wolność wypowiedzi i zrzeszania się, praworządność, w tym prawo do rzetelnego procesu sądowego, kara śmierci, prawa kobiet i równouprawnienie płci, prawa pracownicze oraz wolność religii lub przekonań;
1. wzywa Bahrajn do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia Abdulhadiego al-Chawadży; podkreśla, że należy uwolnić wszystkich więźniów sumienia przetrzymywanych w Bahrajnie – wśród których są dr Abduldżalil al-Sinkis, Nadzi Fatil, Abdulwahab Hussain, Ali Hadzi, szejk Ali Salman i Hasan Muszaima – zatrzymanych i skazanych wyłącznie za korzystanie z przysługującego im prawa do wolności wypowiedzi; wzywa do wycofania wszystkich stawianych im zarzutów; z zadowoleniem przyjmuje uwolnienie Nabila Radżaba w 2020 r. na mocy ustawy o karach alternatywnych, lecz apeluje do władz Bahrajnu o zniesienie nałożonego na niego zakazu podróży;
 2. wyraża zaniepokojenie sposobem, w jaki traktowany jest Abdulhadi al-Chawadża i inni więźniowie polityczni; ponownie zdecydowanie potępia nękanie sądowe, zastraszanie, tortury i brak sprawiedliwości proceduralnej, z którymi nadal boryka się on i inni więźniowie polityczni, a także ich rodziny; domaga się, aby władze Bahrajnu wywiązały się ze swoich zobowiązań wynikających z Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz zaprzęstały stosowania tortur i innego złego traktowania, a także wykorzystywania zeznań wymuszonych torturami jako dowodów w sądzie; wzywa władze Bahrajnu, by przeciwstawiły się kulturze bezkarności poprzez zbadanie wszystkich zarzutów dotyczących tortur, pociągnięcie sprawców do odpowiedzialności i zapewnienie skutecznych mechanizmów umożliwiających ofiarom uzyskanie sprawiedliwości i rekompensaty, w tym również w przypadku Abdulhadiego al-Chawadży;
 3. wzywa władze Bahrajnu do zagwarantowania sprawiedliwego i rzetelnego procesu sądowego oraz do przestrzegania praw osób uwięzionych, w tym Abdulhadiego al-Chawadży; wzywa Bahrajn do zapewnienia pełnego wdrożenia podstawowych zasad traktowania więźniów; podkreśla konieczność ciągłego przestrzegania praw więźniów, w tym prawa do odpowiedniej opieki medycznej oraz pełnego kontaktu z rodzinami i wybranymi przez nich prawnikami; wzywa Bahrajn do dokonania przeglądu niezależności i skuteczności organów wewnętrznych monitorujących nadużycia, jakich dopuszczają się funkcjonariusze służb bezpieczeństwa i więziennictwa, w tym Rzecznika Praw Obywatelskich, Specjalnej Jednostki Dochodzeniowej oraz Komisji ds. Praw Więźniów i Zatrzymanych;
 4. wzywa Bahrajn do przywrócenia obywatelstwa Bahrajnu prawie 300 osobom, którym je odebrano;
 5. wyraża głębokie zaniepokojenie, że władze Bahrajnu nadal naruszają i ograniczają prawa i swobody ludności, zwłaszcza prawo obywateli do pokojowych protestów, wolności słowa i wolności cyfrowej, zarówno w internecie, jak i poza nim; wzywa władze Bahrajnu, aby zapewniły bezpieczną przestrzeń działania organizacjom społeczeństwa obywatelskiego i niezależnym mediom, a także zagwarantowały możliwość korzystania z prawa do wolności wypowiedzi; potępia powtarzające się przypadki wykorzystywania przez Bahrajn przepisów antyterrorystycznych w celu ograniczania wolności słowa;
 6. ubolewa, że w 2017 r. zniesiono siedmioletnie moratorium de facto na egzekucje; ponownie wyraża zdecydowany sprzeciw wobec kary śmierci; ponawia apel do Jego Wysokości Szejka Hamada bin Isy al-Chalify o ponowne wprowadzenie moratorium na egzekucje z myślą o zniesieniu kary śmierci oraz o natychmiastowe uwolnienie Mohameda Ramadana, Hussaina Alego Musy, Mahira Abbasa al-Chabbaza, Salmana Isy Alego Salmana, Hussaina Abdullaha Chalila Ibrahima, Mohammada Radhiego Abdullaha Hassana, Saida Ahmeda Fuada Abbasa Isy Ahmeda al-Abara, Hussaina Alego Mahdiego Dżasima Mohameda, Hussaina Ibrahima Alego Hussaina Marzuka, Musy Abdullaha Musy Dżafara, Hussaina Abdullaha Marhuna Raszida i Zuhaira Ibrahima Dżasima Abdullaha;

Czwartek, 15 grudnia 2022 r.

7. wzywa rząd Bahrajnu, aby w pełni współpracował z organami ONZ, wystosował stałe zaproszenie do wszystkich specjalnych procedur Rady Praw Człowieka ONZ oraz współdziałał z nimi w sposób proaktywny; wzywa rząd Bahrajnu, aby zapewnił urzędnikom UE, niezależnym obserwatorom i grupom zajmującym się prawami człowieka możliwość odwiedzania więzień w Bahrajnie;
8. wzywa wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Josepa Borrellę, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i wszystkich urzędników UE odwiedzających Bahrajn, a także państwa członkowskie UE, w szczególności rząd Danii, do dalszego podnoszenia sprawy Abdulhadię al-Chawadży i wszystkich innych obrońców praw człowieka w tym kraju zarówno publicznie, jak i prywatnie, oraz do żądania ich bezwarunkowego uwolnienia;
9. wzywa wszystkich urzędników UE i przedstawicieli państw członkowskich UE odwiedzających Bahrajn, aby odwiedzili więzienia, spotkali się z obrońcami praw człowieka oraz wystąpili z wnioskiem o widzenie z Abdulhadim al-Chawadżą, Nadżim Fatilem i dr. Abduldżalilem al-Sinkisem; głęboko ubolewa, że rodzinie al-Chawadży zezwolono na tylko jedną wizytę w ciągu ostatnich dwóch lat; wzywa zatem Bahrajn do przestrzegania prawa rodzin wszystkich więźniów do odwiedzin;
10. wzywa wiceprzewodniczącego/wysokiego przedstawiciela, ESDZ, Radę i państwa członkowskie, aby regularnie wyrażali obawy dotyczące naruszeń praw człowieka w Bahrajnie oraz poruszali sprawy naruszeń na szczeblu dwustronnym i na wszystkich forach międzynarodowych, w tym na forum Rady Praw Człowieka ONZ, a także w kontekście umowy o współpracy między UE a Bahrajnem;
11. wzywa delegaturę UE w Rijadzie i wszystkie misje dyplomatyczne państw członkowskich obejmujące Bahrajn do udziału w przyszłych przesłuchaniach dotyczących Abdulhadię al-Chawadży oraz do monitorowania rozwoju sytuacji w tym aspekcie;
12. wzywa UE i państwa członkowskie do zwiększenia ochrony i wsparcia zagrożonych obrońców praw człowieka i więźniów sumienia w Bahrajnie, również za pomocą dotacji nadzwyczajnych;
13. zdecydowanie potępia stosowanie technologii inwigilacji wobec bahrajńskich obrońców praw człowieka; wzywa UE i jej państwa członkowskie do ścisłego egzekwowania zaktualizowanego rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania, które kompleksowo obejmuje technologię wykorzystywaną do inwigilacji, oraz do uniemożliwienia przedsiębiorstwom wywozu, sprzedaży, aktualizacji lub utrzymania technologii nadzoru, które mogą być wykorzystywane do tłumienia pokojowych głosów opozycji w Bahrajnie; ubolewa nad faktem, że wedle ustaleń europejskie przedsiębiorstwa naruszały prawa człowieka, sprzedając technologie podwójnego zastosowania;
14. zachęca Unię Europejską i jej państwa członkowskie do wzmocnienia dialogu z Bahrajnem na temat praw człowieka; uważa, że uwolnienie Abdulhadię al-Chawadży i wszystkich innych obrońców praw człowieka byłoby ważnym krokiem w kierunku poprawy stosunków między UE a Bahrajnem;
15. w najostrożniejszych słowach potępia wszelkie bezprawne próby wpływania na prace Parlamentu Europejskiego, czy to bezpośrednio przez kraje zagraniczne, czy też pośrednio za pomocą kontrolowanych przez rząd organizacji pozarządowych; wzywa wszystkie instytucje UE do wzmocnienia rejestru służącego przejrzystości poprzez przyjęcie bardziej rygorystycznych przepisów oraz do ustanowienia niezależnej komisji etycznej dla wszystkich instytucji UE; przypomina zalecenia zawarte w rezolucji z 9 marca 2022 r. w sprawie obcych ingerencji we wszystkie procesy demokratyczne w Unii Europejskiej, w tym dezinformacji⁽³⁾, w szczególności te dotyczące sposobów wzmocnienia reakcji UE na obcą ingerencję w procesy demokratyczne UE; wzywa ESDZ do przygotowania analizy na temat obecności i wpływu podmiotów państwowych działających w złej wierze w europejskich instytucjach, ośrodkach analitycznych, na uniwersytetach, w organizacjach religijnych i instytucjach medialnych;
16. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Królestwa Bahrajnu oraz członkom Rady Współpracy Państw Zatoki.

⁽³⁾ Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 61.